

Concluziile Consiliului privind contribuția activităților de calitate pentru tineret la dezvoltarea, bunăstarea și incluziunea socială a tinerilor

(2013/C 168/03)

CONSILIUL ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

REAMINTIND CONTEXTUL POLITIC AL ACESTEI CHESTIUNI, ÎN SPECIAL:

1. Cooperarea europeană în domeniul tineretului⁽¹⁾, care include bunăstarea și incluziunea socială ca două dintre cele opt domenii de acțiune pe care le propune și evidențiază sprijinul acordat activităților pentru tineret și dezvoltarea acestora ca un răspuns transsectorial pentru realizarea obiectivelor generale ale cadrului; și care recomandă un accent sporit pe incluziunea socială, sănătatea și bunăstarea tinerilor.
2. Comunicarea Comisiei privind „Europa 2020”, astfel cum a fost aprobată de Consiliul European, care recunoaște rolul activităților pentru tineret drept cadru care asigură oportunități de învățare non-formală pentru toți tinerii.
3. Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale⁽²⁾.
4. Concluziile comune ale Conferinței UE pentru tineret organizată de președinția irlandeză, 11-13 martie 2013⁽³⁾.

PE BAZA:

5. Rezoluției Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 19 noiembrie 2010, privind activitățile pentru tineret, care invită la o mai bună înțelegere a acestor activități și la creșterea rolului acestora, în special în ceea ce privește promovarea, sprijinirea și dezvoltarea activităților pentru tineret la mai multe niveluri.

RECUNOSC FAPTUL CĂ:

6. Tinerii contribuie în mod activ la infrastructura socială și la vitalitatea comunităților geografice și a comunităților de interese. Tinerii includ un segment de populație caracterizat de diversitate și dinamism, cu realități, nevoi, cereri și aspirații diferite. Demografia, biografia, diversitatea, tranzițiile și oportunitățile sunt chestiuni cu un impact direct asupra tinerilor și care îi definesc ocazional. Prin urmare, politica din domeniul tineretului ar trebui să reflecte aceste chestiuni și să reacționeze la astfel de

situații; de asemenea, aceasta ar trebui să le ofere tuturor tinerilor oportunități și putere de decizie, precum și să promoveze oportunități egale pentru aceștia.

7. „Activitățile pentru tineret” reprezintă un termen general care include o serie amplă de activități de natură socială, culturală, educațională sau politică, realizate de tineri, cu tineri și pentru tineri. Aceste activități includ, din ce în ce mai mult, sportul și serviciile pentru tineri. Activitățile pentru tineret intră în sfera educației „extrașcolare”, precum și a activităților specifice de petrecere a timpului liber gestionate de către animatorii pentru tineret, profesioniști sau voluntari, și de către liderii de tineret. Activitățile pentru tineret sunt organizate în diferite moduri (de către organizații conduse de tineret, organizații pentru tineret, grupuri informale sau prin intermediul serviciilor pentru tineret și al autorităților publice). Acestea se desfășoară sub forme și în cadre diferite (de exemplu, activități cu acces liber, activități de grup, activități bazate pe programe, de proximitate și la distanță) și se concretizează la nivel local, regional, național și european.
8. Activitățile pentru tineret se concentrează pe dezvoltarea personală și socială a tinerilor și permit accesul și participarea largă a tinerilor, pe baza nevoilor și intereselor acestora și ținând seama de mediul lor. O astfel de sferă vizată vine în completarea altor răspunsuri de politică pentru tineri și, prin urmare, activitățile pentru tineret pot oferi tinerilor puncte de contact, oportunități de asociere și progres.
9. Incluziunea socială necesită o abordare cuprinzătoare și transsectorială pentru a răspunde naturii complexe a marginalizării și a excluziunii sociale.
10. Activitățile pentru tineret joacă un rol important în prevenirea excluziunii sociale și în favorizarea incluziunii sociale. Acestea oferă spații și oportunități de dezvoltare pentru toți tinerii și „se bazează pe un proces de învățare non-formală și informală⁽⁴⁾ și pe participare voluntară⁽⁵⁾”.
11. Activitățile eficace pentru tineret și inițiativele pentru tineret urmăresc să responsabilizeze tinerii și să încurajeze participarea lor activă în cadrul societății. Acestea oferă tinerilor posibilitatea de a dobândi competențe, aptitudini și experiențe utile în viață, maximizând astfel factorii de protecție care favorizează dezvoltarea, bunăstarea, autonomia și incluziunea socială a tuturor tinerilor, inclusiv a acelor care au mai puține oportunități.

⁽¹⁾ Rezoluția Consiliului din 27 noiembrie 2009 privind un cadru reinnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (2010-2018) (JO C 311, 19.12.2009, p. 1) și Raportul comun pentru 2012 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a cadrului reinnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (Strategia UE pentru tineret 2010-2018) (JO C 394, 20.12.2012, p. 5).

⁽²⁾ JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

⁽³⁾ 7808/13.

⁽⁴⁾ Învățare non-formală și învățare informală conform definiției din Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale (JO C 398, 22.12.2012).

⁽⁵⁾ Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 19 noiembrie 2010, privind activitățile pentru tineret, pagina 3.

12. Activitățile de calitate pentru tineret reprezintă un angajament de a asigura și a promova în permanență oferta de activități pentru tineret, precum și practicarea acestora de către tineri. Este vorba despre lucrări desfășurate de către organizațiile de tineret, serviciile pentru tineret și animatorii pentru tineret împreună cu părțile interesate relevante pentru a planifica și a derula activități și programe care sunt relevante și care răspund nevoilor, intereselor și experiențelor tinerilor, se bazează pe informații concrete și se axează pe rezultate. Rezultatul activităților de calitate pentru tineret ar trebui să fie faptul că tinerii beneficiază la maximum de participarea lor la activitățile pentru tineret.

CONSIDERĂ CĂ:

13. Incluziunea socială ar trebui să fie adaptată și să îi vizeze pe toți tinerii și problemele cu care se confruntă, punându-se accentul în mod special pe cei cu mai puține oportunități.

Potențialul activităților pentru tineret de a contribui la obiectivele de politică, printre care incluziunea socială, poate fi optimizat în continuare printr-o abordare axată pe calitate și bazată pe elemente concrete, în care tinerii să ocupe un loc central în conceperea și punerea în practică a ofertei de activități pentru tineret. Această abordare sprijină participarea, dezvoltarea și evoluția tinerilor într-un mod care le afirmă punctele forte, le sporește reziliența și competențele și le recunoaște potențialul de a construi capital individual, comunitar și social. Activitățile de calitate pentru tineret reprezintă o temă universală, care aduce beneficii tinerilor, ameliorează practicarea activităților pentru tineret și contribuie la realizarea unor obiective de politică mai generale.

- (a) Activitățile pentru tineret atrag tinerii într-o perioadă de dezvoltare semnificativă din viața acestora și, în consecință, sunt plasate ideal pentru a favoriza dezvoltarea (pe plan personal, social, educațional, vocațional și ocupațional), bunăstarea și incluziunea socială a tinerilor.
- (b) Activitățile pentru tineret oferă experiențe și oportunități pentru toți tinerii și funcționează atât ca o activitate cu acces liber, cât și ca un sprijin direcționat care poate consolida aptitudinile tinerilor, abordând în același timp dificultățile cu care se confruntă aceștia, și pot juca un rol deosebit pentru tinerii care au mai puține oportunități și pentru tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET).
- (c) Organizarea activităților pentru tineret este diversă. Ar trebui să se țină seama de această bogăție și diversitate (la nivel sectorial, organizațional și tematic).
- (d) Activitățile pentru tineret ar trebui să dețină o poziție clar definită în cadrul continuității educării și a învățării pe tot parcursul vieții și să includă domeniile învățării non-formale și informale. O astfel de poziție ar trebui să permită recunoașterea potențialului activităților

pentru tineret în satisfacerea nevoilor tinerilor chiar într-o mai mare măsură decât în momentul de față și aprecierea rolului activităților pentru tineret în construirea unei societăți favorabile incluziunii.

- (e) O abordare de calitate bazată pe elemente concrete poate reprezenta un instrument important pentru îmbunătățirea accesibilității, vizibilității, impactului și eficacității politicii privind activitățile pentru tineret și a desfășurării acestora.
- (f) Printre activitățile de calitate pentru tineret se pot număra sisteme de evaluare adecvate bazate pe autoevaluare și evaluare *inter pares* și, atunci când este fezabil, validate prin evaluare externă. Astfel de sisteme oferă asistență organizațiilor, programelor și activităților pentru tineret, pot îmbunătăți capacitatea și eficacitatea organizațională și pot asigura claritatea informațiilor furnizate publicului în ceea ce privește oferta și impactul activităților pentru tineret.
- (g) Sistemele de calitate asigură faptul că vocea tinerilor ocupă un loc central în conceperea și desfășurarea activităților pentru tineret și că organizațiile, programele și activitățile sunt adaptate și relevante pentru nevoile și aspirațiile tinerilor.
- (h) Sistemele de calitate ajută animatorii pentru tineret să își îmbunătățească practicile și dezvoltarea de competențe prin crearea unei structuri și a unui spațiu de reflecție, dialog și acțiune.
- (i) Prin accentul pe care îl pun pe dezvoltarea personală și socială, activitățile pentru tineret contribuie la obținerea unei serii de rezultate ale politicii din domeniul tineretului, în special în ceea ce privește educația și formarea, sănătatea, ocuparea forței de muncă și participarea la cultură și sport. Deși sunt recunoscute funcțiile distinctive ale activităților pentru tineret, s-ar putea acorda mai multă importanță identificării contribuțiilor pe care activitățile pentru tineret le pot avea în aceste domenii de politică extinse.

IDENTIFICĂ URMĂTOARELE PRIORITĂȚI PENTRU A ASIGURA ȘI ÎMBUNĂȚĂȚI ACTIVITĂȚILE DE CALITATE PENTRU TINERET ÎN VEDEREA DEZVOLTĂRII, BUNĂSTĂRII ȘI INCLUZIUNII SOCIALE A TINERILOR:

14. Vizând asigurarea faptului că activitățile pentru tineret sunt relevante și adaptate atât intereselor, cât și nevoilor tinerilor și optimizarea rolului acestora în ceea ce privește participarea la dezvoltarea, bunăstarea și incluziunea socială a tinerilor, au fost identificate următoarele priorități:

- (a) promovarea poziției complementare a activităților pentru tineret în cadrul continuității educării și a învățării pe tot parcursul vieții, care vizează îmbunătățirea experienței tinerilor și dezvoltarea de aptitudini care să îi ajute în viață;

- (b) sprijinirea unei mai mari alinieri a politicii în domeniul tineretului (cum sunt stabilite prioritățile), a ofertei (cum sunt organizate activitățile, programele și organizațiile) și a punerii în practică (cum funcționează organizațiile, activitățile și programele) prin prioritizarea unei mai strânse colaborări și a unui schimb de cunoștințe între comunitățile responsabile cu elaborarea de politici, cercetarea și implementarea și comunitățile tinerilor, pentru a asigura răspunsuri prin activități de tineret mai bine coordonate și bazate pe elemente concrete.
- (c) promovarea mecanismelor pentru a asigura faptul că activitățile pentru tineret se bazează pe calitate, obținerea de rezultate și elemente concrete;
- (d) elaborarea unor cadre pentru sprijinirea calității, inclusiv instrumente de evaluare, care să fie utilizate în cadrul activităților pentru tineret ca mijloc de a maximiza impactul acestora pentru dezvoltarea, bunăstarea și incluziunea socială a tinerilor. Aceste cadre ar trebui să fie puse în aplicare, susținute și comunicate în mod adecvat și ar trebui să implice toate părțile interesate, inclusiv tinerii;
- (e) acțiuni care să asigure faptul că inițiativele din domeniul activităților pentru tineret (la nivel de ofertă și de punere în practică) se bazează pe informații provenind de la tinerii înșiși și pe aspirațiile acestora, oferind astfel un spațiu cuprinzător în care tinerii să se dezvolte și să aibă putere de decizie;
- (f) determinarea și recunoașterea competențelor și aptitudinilor personale, sociale și profesionale care decurg din participarea tinerilor la activitățile pentru tineret, în paralel cu respectarea integrității distinctive și a impactului activităților pentru tineret, astfel încât să fie vizibil impactul activităților pentru tineret asupra domeniilor de politică și disciplinelor practice conexe.
- de calitate pentru tineret asupra tinerilor înșiși, asupra sectorului tineretului și asupra domeniilor de politici conexe, de exemplu prin furnizarea de dovezi concrete ale impactului activităților de calitate pentru tineret și prin facilitarea și ameliorarea recunoașterii și validării învățării non-formale și informale la nivel național și la nivelul UE.
18. Să încurajeze și să sprijine tinerii prin intermediul educației, societății civile și al inițiativelor de calitate pentru tineret să participe la viața democratică și să utilizeze instrumentele existente și noi pentru a contribui la elaborarea de politici, promovând astfel dezvoltarea, bunăstarea și incluziunea socială a tinerilor.
19. Să promoveze, prin oportunitățile și programele oferite de activitățile de calitate pentru tineri, învățarea pe baza experienței și dezvoltarea de competențe, inclusiv de competențe transferabile, pentru tineri, precum și recunoașterea și validarea acestor competențe și aptitudini.
20. Să sprijine sectorul tineretului în dezvoltarea structurilor, a metodelor de lucru și a canalelor de comunicare ale acestuia, astfel încât acestea să devină accesibile mai multor tineri, în special celor cu risc de excluziune socială.
21. Să stimuleze și să sprijine implicarea bazată pe voluntariat în asigurarea de servicii pentru tineret, pentru a promova diversitatea, incluziunea socială și construirea de capital social.
22. Să promoveze contribuția activităților de calitate pentru tineret prin maximizarea oportunităților de finanțare, în vederea sprijinirii unor activități eficiente pentru tineret.
23. Să încurajeze, prin programe, platforme și baze de resurse relevante, schimbul de bune practici la nivel european și internațional, formarea, dezvoltarea de competențe și învățarea reciprocă în ceea ce privește activitățile pentru tineret axate pe calitate.
24. Să instituie un grup tematic de experți pentru analizarea sistemelor de calitate pentru activitățile pentru tineret în statele membre ale UE, în vederea identificării modalităților în care se pot dezvolta indicatori sau cadre comune. Lucrările acestui grup se vor baza pe informațiile furnizate de viitorul studiu al Comisiei Europene. Aceasta va avea ca obiectiv principal elaborarea unui raport cu recomandări care să fie prezentat Grupului de lucru pentru tineret. Un proiect care cuprinde propunerile privind mandatul și componența acestui grup tematic este inclus în anexă.
- INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN LIMITA COMPETENȚELOR ACESTORA ȘI ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:
15. Să promoveze prin metoda deschisă de coordonare consolidarea relațiilor, atât la nivel de politică, cât și practic, cu domeniile conexe domeniului tineretului, precum sănătatea, educația și formarea, ocuparea forței de muncă, cultura și sportul.
16. Să promoveze, în ceea ce privește oferta și punerea în practică a activităților pentru tineret, prioritizarea calității și a obținerii de rezultate ale activităților pentru tineret care contribuie la dezvoltarea, bunăstarea și incluziunea socială a tinerilor.
17. Să sprijine o colaborare mai intensă între toate părțile interesate din domeniul activităților pentru tineret (în special cercetători, factori de decizie, organizații ale societății civile, specialiști și tineri), pentru a identifica impactul activităților
- INVITĂ COMISIA:
25. Să urmărească valorificarea rezultatelor studiului său viitor privind valoarea activităților pentru tineret în identificarea acelor inițiative care sunt necesare pentru a asigura activități pentru tineret bazate pe calitate și eficiente.

26. Să țină seama de alte studii și inițiative furnizate de cercetarea din domeniu. Să disemineze rezultatele și să dezvolte cadrul de învățare pentru comunitățile responsabile cu elaborarea politicilor, cercetarea și implementarea și comunitățile de tineri, precum și domeniile de politică aferente.
 27. Să aibă în vedere acțiuni adecvate ulterioare viitorului studiu privind valoarea activităților pentru tineret și rezultatelor grupului tematic de experți privind activitățile de calitate pentru tineret.
-

ANEXĂ

Proiect de mandat și propuneri privind componența grupului tematic de experți, care urmează să fie instituit de statele membre ale UE și de Comisia Europeană**Scop**

Analizarea sistemelor de calitate pentru activitățile pentru tineret în statele membre ale UE și identificarea modalităților în care se pot dezvolta indicatori sau cadre comune. Aceasta va include exemplificarea implementării, desfășurării și rezultatelor activităților pentru tineret, precum și impactul activităților pentru tineret asupra implicării, dezvoltării și evoluției tinerilor.

Componență

- Participarea statelor membre la acest grup tematic de experți va fi voluntară. Statele membre se pot alătura grupului în orice moment.
- Statele membre ar trebui să numească, prin intermediul Comisiei, persoane cu experiență și cunoștințe specializate în domeniul vizat. Persoanele numite se vor asigura că autoritățile naționale și alte părți interesate relevante sunt informate cu privire la progresele înregistrate de grupul de experți.
- Grupul tematic de experți poate invita alte persoane să participe la activitatea grupului, dacă este cazul.
- Grupul tematic de experți poate invita, de asemenea, reprezentanți ai părților interesate din rândul tineretului și reprezentanți din țări care nu sunt membre ale UE și care participă la programul Tineretul în acțiune sau la programe care îi vor succeda, după caz.

Proceduri de lucru

- Lucrările grupului tematic de experți se vor desfășura conform sarcinilor atribuite și vor fi limitate în timp (o durată maximă de 18 luni). Grupul va elabora un mandat detaliat și un program de lucru concis cu rezultate cuantificabile și realizabile.
 - În cadrul reuniunii inițiale a grupului tematic al experților, acesta va numi un președinte și un vicepreședinte.
 - Toate reuniunile se vor desfășura la Bruxelles; cu toate acestea, statele membre pot găzdui reuniuni ocazionale, dacă se dorește acest lucru.
 - Comisia va asigura sprijin logistic și cu privire la activitățile de secretariat și la expertiză pentru instituirea și desfășurarea lucrărilor grupului de experți.
 - Grupul tematic va furniza periodic Grupului de lucru pentru tineret informații actualizate cu privire la evoluția lucrărilor.
 - Raportul final al grupului de experți, care va include recomandări, va fi prezentat Grupului de lucru pentru tineret ca bază pentru dezvoltarea politicii privind activitățile pentru tineret și pentru desfășurarea acestora.
-